

QUYẾT ĐỊNH

Ban hành Hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu đối với lĩnh vực kiểm toán báo cáo tài chính, báo cáo quyết toán ngân sách bộ, ngành

Căn cứ Luật Kiểm toán nhà nước;

Căn cứ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật ngày 22/6/2015;

Căn cứ Quyết định số 02/2016/QĐ-KTNN ngày 15/7/2016 của Tổng Kiểm toán nhà nước ban hành Hệ thống Chuẩn mực kiểm toán nhà nước;

Căn cứ Quyết định số 1662/QĐ-KTNN ngày 03/11/2017 của Tổng Kiểm toán nhà nước về việc ban hành Quy chế soạn thảo, thẩm định, ban hành văn bản pháp luật và văn bản quản lý của Kiểm toán nhà nước;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán và Vụ trưởng Vụ Pháp chế;

Tổng Kiểm toán nhà nước ban hành Quyết định Hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên trọng yếu, rủi ro đối với lĩnh vực kiểm toán báo cáo tài chính, báo cáo quyết toán ngân sách bộ, ngành.

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu đối với lĩnh vực kiểm toán báo cáo tài chính, báo cáo quyết toán ngân sách bộ, ngành.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành sau 45 ngày kể từ ngày ký.

Điều 3. Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc Kiểm toán nhà nước và các tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

HƯỚNG DẪN PHƯƠNG PHÁP TIẾP CẬN KIỂM TOÁN DỰA TRÊN

**ĐÁNH GIÁ RỦI RO VÀ XÁC ĐỊNH TRỌNG YẾU
ĐỐI VỚI LĨNH VỰC KIỂM TOÁN BÁO CÁO TÀI CHÍNH,
BÁO CÁO QUYẾT TOÁN NGÂN SÁCH BỘ, NGÀNH**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 05/2019/QĐ-KTNN ngày 31/12/2019
của Tổng Kiểm toán nhà nước)*

NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

1. Hướng dẫn này quy định chính sách xác định trọng yếu và hướng dẫn vận dụng phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu kiểm toán khi thực hiện kiểm toán báo cáo tài chính, báo cáo quyết toán của các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc chính phủ, cơ quan khác ở trung ương bao gồm cả các cơ quan, đơn vị hoạt động trong lĩnh vực quốc phòng, an ninh (*sau đây gọi là báo cáo ngân sách bộ, ngành, viết tắt là: BCNSBN*) do Kiểm toán nhà nước (*viết tắt là KTNN*) thực hiện.

2. Hướng dẫn này áp dụng khi kiểm toán đối với bộ BCNSBN đầy đủ hoặc kiểm toán các báo cáo riêng lẻ, các thông tin tài chính của BCNSBN.

3. Trường hợp kiểm toán lồng ghép các lĩnh vực trong cuộc kiểm toán BCNSBN, khi kiểm toán chi tiết dự án đầu tư, doanh nghiệp nhà nước... thì thực hiện kiểm toán theo quy định của Hệ thống chuẩn mực kiểm toán nhà nước (*viết tắt là CMKTNN*) và các hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu kiểm toán đã được ban hành có liên quan.

Điều 2. Mục đích ban hành

1. Hướng dẫn này nhằm giúp Kiểm toán viên nhà nước (*viết tắt là KTVNN*) vận dụng phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu kiểm toán một cách phù hợp khi lập kế hoạch kiểm toán, thực hiện kiểm toán và lập báo cáo kiểm toán trong kiểm toán BCNSBN.

2. Hướng dẫn KTVNN đưa ra ý kiến xác nhận về tính trung thực và hợp lý của BCNSBN xét trên các khía cạnh trọng yếu.

Điều 3. Đối tượng áp dụng

1. Hướng dẫn này áp dụng đối với các đơn vị trực thuộc KTNN, các đoàn KTNN, các KTVNN và các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động kiểm toán BCNSBN của KTNN.
2. Đơn vị được kiểm toán, các bên có liên quan và các bên sử dụng kết quả kiểm toán phải có những hiểu biết cần thiết về các quy định và hướng dẫn này và các CMKTNN có liên quan để thực hiện trách nhiệm của mình và phối hợp công việc với đoàn KTNN và KTVNN, cũng như khi xử lý các mối quan hệ liên quan đến thông tin đã được kiểm toán.

Điều 4. Nguyên tắc sử dụng thuật ngữ

Các thuật ngữ sử dụng trong Hướng dẫn này được định nghĩa như trong các chuẩn mực kiểm toán hiện hành của KTNN.

Chương II

CHÍNH SÁCH XÁC ĐỊNH TRỌNG YẾU KIỂM TOÁN BÁO CÁO TÀI CHÍNH, BÁO CÁO QUYẾT TOÁN NGÂN SÁCH BỘ, NGÀNH

Điều 5. Nội dung chính sách xác định trọng yếu kiểm toán BCNSBN

1. Chính sách xác định trọng yếu kiểm toán BCNSBN quy định và hướng dẫn các nội dung chủ yếu sau:
 - a) Xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN.
 - b) Xác định mức trọng yếu đối với các khoản mục, nhóm giao dịch, số dư tài khoản và thông tin thuyết minh (*viết tắt là khoản mục*) cần lưu ý.
 - c) Xác định mức trọng yếu thực hiện.
 - d) Xác định ngưỡng sai sót không đáng kể.
2. Chính sách xác định trọng yếu kiểm toán BCNSBN bao gồm đồng thời cả khung hướng dẫn về định lượng và các nguyên tắc hướng dẫn về định tính đối với việc xác định trọng yếu kiểm toán BCNSBN.

Điều 6. Khung hướng dẫn xác định trọng yếu kiểm toán BCNSBN về định lượng

1. Xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN
 - a) Mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN hoặc thông tin tài chính được kiểm toán:
Là giá trị tối đa của toàn bộ sai sót trên BCNSBN hoặc thông tin tài chính được kiểm

toán mà KTVNN cho rằng từ mức đó trở xuống BCNSBN có thể bị sai nhưng chưa ảnh hưởng đến quyết định của các đối tượng sử dụng thông tin.

b) Mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN được xác định dựa trên giá trị tiêu chí được lựa chọn và tỷ lệ phần trăm (%) tương ứng với giá trị tiêu chí đó:

$$\begin{array}{ccc} \text{Mức trọng yếu} & \text{Tỷ lệ phần trăm (\%)} & \text{Giá trị tiêu chí được lựa} \\ \text{đối với tổng thể} & \text{xác định mức trọng} & \text{chọn xác định mức} \\ \text{BCNSBN} & \text{yếu đối với tổng thể} & \text{trọng yếu đối với tổng} \\ & \text{BCNSBN} & \text{thể BCNSBN} \end{array} = \times$$

c) Lựa chọn tiêu chí để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN

- Tùy từng bộ, ngành, tiêu chí phù hợp để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN có thể được lựa chọn từ một hoặc một số chỉ tiêu quan trọng nhất trong các yếu tố của BCNSBN: Kinh phí được sử dụng trong năm; Kinh phí đề nghị quyết toán; Tổng tài sản, Tổng doanh thu, Tổng chi phí; Thặng dư/ thâm hụt trong năm trước thuế.

Ví dụ: Trong trường hợp bộ, ngành có nhiều nguồn kinh phí, KTVNN có thể sử dụng tiêu chí Kinh phí được sử dụng trong Báo cáo quyết toán kinh phí hoạt động; chỉ tiêu Tổng doanh thu hay Tổng chi phí đối với Báo cáo tình hình tài chính tổng hợp.

- Việc lựa chọn tiêu chí để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN phụ thuộc vào xét đoán chuyên môn của KTVNN dựa trên các yếu tố sau:

+ Các khoản mục trên BCNSBN mà đối tượng sử dụng thông tin thường quan tâm.

+ Đặc điểm hoạt động của đơn vị được kiểm toán, lĩnh vực và môi trường hoạt động của đơn vị; môi trường kiểm soát của đơn vị; mục tiêu hoạt động của đơn vị.

+ Tiêu chí, giá trị tiêu chí và mức trọng yếu xác định từ cuộc kiểm toán trước đối với BCNSBN được kiểm toán hoặc cuộc kiểm toán đối với các đơn vị tương tự.

+ Sự thay đổi tiêu chí lựa chọn khi có yếu tố biến động bất thường (*ví dụ như: Trường hợp BCNSBN lựa chọn tổng Kinh phí được sử dụng trong năm làm tiêu chí để xác định mức trọng yếu nhưng khi kiểm toán tại đơn vị dự toán, kinh phí được sử dụng*

trong năm của đơn vị không lớn do đơn vị chi từ nguồn thu, nên tiêu chí doanh thu sẽ được lựa chọn để xác định mức trọng yếu tại đơn vị).

- Trường hợp chọn nhiều tiêu chí để xác định mức trọng yếu thì mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN là giá trị thấp nhất xác định được từ các tiêu chí trên.

- Khi lựa chọn chỉ tiêu hợp lý để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN dựa trên các chỉ tiêu trên, KTVNN cần phản ánh trong hồ sơ kiểm toán những diễn giải chi tiết lý do lựa chọn của mình.

d) Khung tỷ lệ để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN

- KTNN xây dựng khung tỷ lệ sử dụng để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN là một khoảng tỷ lệ phần trăm (%) tương ứng với mỗi giá trị tiêu chí được lựa chọn (chi tiết theo Bảng 1).

Bảng 1. Khung tỷ lệ cho từng tiêu chí để xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN

STT	Mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN
------------	--

I Đối với Báo cáo quyết toán kinh phí hoạt động

1 0,5-2% Kinh phí được sử dụng trong năm

2 0,5-2% Kinh phí đề nghị quyết toán

II Đối với Báo cáo kết quả hoạt động tổng hợp

1 0,5-2% Tổng doanh thu

2 0,5-2% Tổng chi phí

3 3-10% Thặng dư/ thâm hụt trong năm trước thuế

II Báo cáo tình hình tài chính tổng hợp

1 0,5-2% Tổng tài sản

- Khung tỷ lệ nêu trên cung cấp định hướng cho KTVNN khi đưa ra các xét đoán trong việc xác định mức trọng yếu đối với tổng thể BCNSBN. Trong một số trường hợp, tỷ lệ % xác định mức trọng yếu có thể ngoài khung hướng dẫn trên nếu như KTVNN xét đoán rằng mức trọng yếu đó là phù hợp. KTVNN cần phản ánh trong hồ sơ kiểm toán những diễn giải chi tiết về nguyên nhân xác định mức trọng yếu vượt ngoài khung và mức trọng yếu ngoài khung này phải được sự phê duyệt của Lãnh